

DOCUMENTOS DE
PEDRO CERBUNA Y DE
LOPE MARCO,
ABAD DE VERUELA.

José Estarán Molinero

En el Archivo Parroquial de La Almunia de Doña Godina (Zaragoza) [A.P.L.A.] se encuentran estos dos documentos rubricados por don Pedro Cerbuna y don Lope Marco, ambos relacionados de una forma u otra con Tarazona. El primero ocupa por un tiempo la sede episcopal y el segundo es abad del Monasterio de Veruela. Los pergaminos están datados en Zaragoza, en la segunda mitad de siglo XVI.

A continuación presentamos la regesta y transcripción de estos dos documentos.

APENDICE DOCUMENTAL

1

1558, octubre, 7

Zaragoza

El vicario general diocesano Lupus Marco constituye a Miguel Martínez, presbítero, titular de la capellanía fundada en La Almunia por Martín Sanz, María Fuertes, Diego de Luna y Gracia Melero, propiedad por aquel entonces de la Cofradía de Los Sábados de La Almunia.

A.P.L.A., Perg. 4, 43. Original. 24 x 25 cms. Tinta ocre oscura. Sello pendiente en papel. Pergamino bien conservado.

Lupus Marco, abbas verolensis, procurator et vicarius generalis in spiritualibus et

tempora-/ libus Illustrissimi et Beatissimi in Christo patris et domini domini Ferdinandi ab Aragonia Dei et Apostolice sedis gratia Archiepiscopi Cesaraugustanensis/ dilecto in Christo Michaeli Martínez, prebitero cesaraugustani diocesis, salutem in Domino. Laudavile testimonium quod de te audi-/ vimus nos inducit ut tibi reddamur ad gratiam liberales cappellaniam seu portionem igitur perpetuam/ per quo Martinum Sanz et Mariam de Fuertes, Didacum de Luna et Gratiam Melero in ecclesia parrochiali ville/ del Almunia de Domina Godina dicte cesaraugustane diocesis, institutam et fundatam vacantem nunc de jure pariter/ et de facto per obitu quomdam Michaelis Navarro clerici illius ultimi et immediati possessoris fuisses nobis per procuratores/ legitimos maiordomorum et confratrum laicorum dicte confratrie beate Marie de los Sábados dicte ville del Almunie de domina/ Godina patronorum qui se asserunt esse supradicte portionis seu cappellanie ad quos ut patronos prefatos jus presentandi et patronatus eiusdem asseritur pertinere presentatus in cappellanum seu portionarium supradicte cappellanie dictus Michael Martínez litterisque/ generales edicti inde emanatis in in dicta ecclesia publicatis et coram officiali ecclesiastico reproductis factoque coram eo legitimo processu/ tandem quia intra tempus in eisdem litteris prefixum nullus comparuit contradictor dictus officialis per suam definitivam sententiam/ tibi abili, idoneo et sufficienti ad dictam cappellaniam obtinendam et presentato a maiordomibus et

confratribus dicte confraternita- / tis eiusdem cappellanie adjudicavit prout hec et alia per thenorem dictorum processus et sententie ad quos nos referimus latius elucescunt idcirco dictam cappellaniem seu portionem cuius collatio seu provissio ad dictum dominum archiepiscopum ordinaria et ad nos/ eius nobis commissa auctoritate pertinet et expectat tibi tamquam benemerito et condigno conferimus et assignamus teque in eadem/ canonicè instituimus et tibi de illa cum sui juris plenitudine providemus ac inde (1) per pilei capiti tuo impositionem presen- / tialiter investimus de eadem. Mandantes tibi quatenus tibi dicte cappellanie debitum impendas prout illius onus et ins- / titutio postulant exigunt et requirunt; assignantes tibi pro sustentatione vite tue et oneribus dicte ca- / ppellanie debite suportandis omnem illam integriter probissionem, pensionem, fructus, jura, redditus, proventus et emolumenta que/ ceteri capellani precessores tui actenus plenius percipere consueverunt. Promisisti namque in manibus nostris dicto domino archiepiscopo/ eiusque vicariis generalibus et officialibus obedientiam, reberentiam et fidem servaturum ac prestaturum daturumque operam/ conservationi dicte cappellanie et jurium ipsius utilia procurando et inutilia pro viribus evitando. Nos enim universis et singulis/ prioribus, rectoribus et vicariis ceterisque presbiteris curatis et non curatis per civitatem et diocesim cesaraugustanam et vestram cuilibet dici- / mus et in virtute sancte obedientie ac subexionis pena distinte precipiendo mandamus quatenus te dictum Michaellem/ Martinez vel procuratorem tuum pro te in plenam, corporalem, realem et actuaalem possessionem dicte cappellanie et jurium ipsius ponant et/ inducant positumque et inductum manuteneant et defendant tibi que vel cui volueris loco tui de ipsius cappellanie fructibus, iuribus/ redditibus et emolumentis

universis et singulis, plenarie et integre respondeant et ab aliis quantum in eis fuerit res- / ponderi faciant amoto inde quolibet illicito detentore contradictores quoslibet et rebelles per censuram ecclesiasticam et alia debita/ juris remedia rigide compescendo quoniam nos eis et ipsorum cuilibet super premisis vices nostras plenarie comitimus per presentes. In quas/ fidem manu nostra firmatas et sigilo vicariatus impendenti munitas iussimus expedire.

Data Cesarauguste die septimo octobris anno/ millesimo quingentesimo quinquagesimo octavo.

Presentibus hibidem Petrus Ypas et Joanne Perez Cesarauguste habitantibus testibus/ ad premissa vocatis et assumptis.

[*Rubrica autógrafa:* Abbas et Vicarius Generalis]

[*Sello de papel pendiente*]

2

1577, noviembre, 15

Zaragoza

El vicario general diocesano don Pedro Cerbuna constituye a Martín de Extremera, presbítero, titular de la capellanía fundada en La Almunia por Martín Sanz, María Fuertes, Diego de Luna y Gracia Melero, propiedad por aquel entonces de la Cofradía de Nuestra Señora de los Sábados de La Almunia.

A.P.L.A., Perg. 4, 44. Original. 25 x 39 cms. Tinta ocre. Sello pendiente en papel, lacrado. Pergamino bien conservado.

Doctor Petrus Cerbuna, Prior et Canonicus Metropolitane Ecclesie Civitatis Cesarauguste, in spiritualibus dicte civitatis et diocesis Cesarauguste Vicarius Generalis pro admodum Illustrissimi Capitulo Prioris/ et canonicorum dicte ecclesie eiusdem, archiepiscopale sede vacante obitu bone

memorie excelentissimi domini don Ferdinandi ab Aragonia Archiepiscopi cesaraugustani; dilecto nobis in Christo Martino d'Estremera/ presbitero Cesaraugustana diocesi salutem in Domino. Laudibile testimonium quod de te audivimus merito nos inducit ut tibi reddamur ad gratiam liberales cappellaniam seu portionem igitur perpetuam per quondam Martinum Sanz et Mariam de Fuertes, Didacum de Luna et Gratiam Melero in ecclesia parrochiali ville de La Almunia de dona Godina dicte cesaraugustane diocesis institutam et fundatam, vaccantem nunc de jure/ pariter et de facto obitu quondam Petri de Luna presbiteri, illius ultimi et immediati possessoris fuisses nobis per procuratores legitimos maiordomorum et confratrum laicorum confratrie Beate Marie de los Sabados dicte ville de La Almunia de dona Godina patronorum qui sunt legitimi supradicte portionis seu cappellanie litterasque generales edicti inde emanatis in dicta ecclesia publicatis et coram anno/ officio ecclesiastico reproductis factoque coram eo legitimo processu tandem quia intra tempus in eisdem litteris prefixum nullus comparuerit contradictor dictus Illustrissimus dominus officii ecclesiasticus per suam definitivam sententiam/ tibi naturali et oriundo dicte ville et confratrie dicte confratrie Beate Marie de los Sabados habile, idoneo et sufficienti ad dictam cappellaniam obtinendam et primus inter dictis maiordomibus et confratribus dicte confraternitatis seu cappellanie veris et legitimis patronis et existentibus in quasi posesioni presentandi illius occurrente vacatione adjudicavit prout hec talia per tenorem dictorum processus et sententie ad quos nos referimus latius elucescunt idcirco dictam cappellaniam seu portionem cuius colatio seu provisio ad dictum cappellanum ordinarie pertinet et expectat tibi tamquam/ benemerito et condigno conferimus et assignamus teque in eadem canoni-

ce instituimus et tibi de illa cum sui juris plenitudine providemus ac inde te per pilei capiti tuo impositionem presentialiter investimus de eadem. Mandantes tibi quatenus dicte cappellanie debitum impendas servitium prot illius onus et institutio postulant, exigunt et requirunt; assignantes tibi pro sustentatione vite tue et oneribus dicte cappellanie presente debite suportandis omnem illam provisionem, pensionem, fructus, jura, redditus, preventus et emolumenta que ceteri cappellani seu portionarii predecessores sui ponant actenus plenius percipere consueverunt. Promisisti namque in manibus nostris, nobis et dicto capitulo ac reverendis dominis archiepiscopis canonice institutionis eorumque et dicti capituli dicta sede/ vaccante vicariis generalibus et officialibus obedienciam, reverenciam et fidem prestaturum te ac servaturum, daturumque operam conservationi dicte cappellanie et jurium ipsius, utilia procurando et inutilia pro viribus evitando. Nos enim universis et singulis prioribus, rectoribus et vicariis ceterisque presbiteris curatis et non curatis per civitatem et diocesim apostolicam cesaraugustanam constitutis et vestram cuilibet ad quem seu quos presentes pervenerint. Dicimus ac in virtute sancte obediencie ac subexionis pena distincte precipiendo mandamus quatenus te dictum Martinum Estremera vel procuratorem tuum pro te in plenam, corporalem, realem et actualem possessionem dicte cappellanie sive portionis et jurium ipsius ponant et inducant positumque et inductum/ manuteneant et defendant tibi que vel cui volueris seu tui de ipsius cappellanie fructibus, iuribus, redditibus, preventibus et emolumentis universis et singulis, plenari et integre respondeant et ab aliis quantum in eis fuerit responderi faciant sive mandent amoto inde quolibet illicito detentore contradictores quoslibet et rebelles per censuram ecclesiasticam et alia

debita juris remedia rigide compescendo quoniam nos eis et ipsorum cuilibet super premisis vices nostras plenarie comitimus per presentes. In quorum omnium et singulorum fidem/ et testimonium premisorum presentes manu nostra firmatas et roboratas et sigillo dicti capituli sigillatas et munitas et per notarium nostrum infrascriptum refferendatas, iussimus et fecimus expedire et ad nos eius nobis auctoritate comissas.

Data Cesarauguste die decimo quinto mensis novembris anni a nativitate Domini

millesimo quingentesimo septuagesimo septimo.

Presenti/ bus ibidem dilectis nostris Andrea Castel seu familiari nostro et Joanne Quevedo nuntio ecclesiastico, habitatoribus Cesaraguste pro testibus ad premissa vocatis pariterque et assumptis.

[*Rúbrica*: Doctor Petrus Cerbuna prior et vicarius generalis]

De mandato domini Illustrissimi domini mei Prioris et Vicarii Generalis Pro Sebastiano Moles notario

[*Sello pendiente, en papel*]